

Sygn. akt IV U 1903/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Anna Guniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2019 r.

sprawy M. D.

przy udziale innej strony A. D. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o składki ubezpieczeniowe

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 27 września 2018r. znak : (...)

i znak : (...)

oddala odwołania.

Sygn. akt IV U 1903/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 września 2019 r.

Decyzją z dnia 27.09.2018r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że M. D. jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Emerytur Pomostowych, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Podał, iż zadłużenie wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 2 409 220,15 zł w tym:

1) na ubezpieczenia społeczne za okres od 04.2010r. do 09.2014r., za 04.2015r. i 08.2015r. w kwocie 1 014 884,68 zł, należne odsetki w kwocie 700 572,00 zł, koszty upomnienia – 78,95 zł, koszty egzekucyjne – 4 317,90 zł;

2) na Fundusz Emerytur Pomostowych za okresy od 04.2010r. do 01.2011r., od 06.2011r. do 06.2012r., 08.2012r., 09.2012r., 11.2012r., od 01.2013r. do 08.2013r. w kwocie 1 456,98 zł, należne odsetki w kwocie 1 035,00 zł, koszty upomnienia – 225,74 zł, koszty egzekucyjne – 29,70 zł;

3) na ubezpieczenie zdrowotne za okresy od 04.2010r. do 09.2010r., od 01.2011r. do 09.2014, 01.2015r.04.2015r., 08.2015r., 10.2015r. w kwocie 322 742,63 zł, należne odsetki w kwocie 222 462,00 zł, koszty upomnienia – 277,96 zł, koszty egzekucyjne – 1 343,80 zł;

4) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okresy od 04.2010r. do 09.2010r., od 03.2011r. do 09.2014r., 01.2015r., 04.2015r. w kwocie 82 527,31 zł, należne odsetki w kwocie 56 614,00 zł, koszty upomnienia – 269,20 zł, koszty egzekucyjne – 382,30 zł.

Decyzją z dnia 27.09.2018r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że M. D. jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Emerytur Pomostowych, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Podał, iż zadłużenie wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 16 733,83 zł w tym:

1) na ubezpieczenia społeczne za okres od 09.2014r. do 09.2015r. w kwocie 8 765,46 zł, należne odsetki w kwocie 2 426,00;

2) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 09.2014r. do 09.2015r. w kwocie 3 596,29 zł, należne odsetki w kwocie 996,00 zł;

3) na Fundusz Pracy za okres od 09.2014r. do 09.2015r. w kwocie 744,08 zł, należne odsetki w kwocie 206,00 zł.

W uzasadnieniu obu decyzji organ rentowy podał, iż zgodnie z art. 46 ust. 1 powołanej ustawy płatnik składek jest obowiązany obliczać, potrącać z dochodów, rozliczać i opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Podał, iż z uwagi na istnienie wspólności majątkowej pomiędzy płatnikiem a jego małżonką, odpowiedzialność za zobowiązania płatnika z tytułu nieopłaconych składek ponosi z majątku wspólnego małżonek płatnika. Dodał dalej, że zawiadomił płatnika o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Emerytur Pomostowych, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wzywając go jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tego tytułu na podstawie zgromadzonych dowodów. Postępowanie wyjaśniające wykazało, że płatnik M. D. nie dopełnił obowiązku wpłaty wymaganych składek.

Odwołania od powyższych decyzji złożył M. D. kwestionując stanowisko w nich zawarte. Zarzucił, że część ujętych w decyzjach składek jest przedmiotem odrębnie wydanych decyzji, jak też w odniesieniu do niektórych nastąpiło przedawnienie. Wnosił o zmianę decyzji poprzez stwierdzenie, że nie posiada zadłużenia względem ZUS. Powołując ustawę z dnia 16.09.2011r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców podał, że z dniem 1 stycznia 2012r. uległ skróceniu termin przedawnienia należności tytułu składek. W związku z powyższym przedawnieniu uległy należności za okres od 04.2010r. do 05.2013r. z tytułu: składek na ubezpieczenia społeczne składek na Fundusz Emerytur Pomostowych, składek na ubezpieczenie zdrowotne., składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., w odpowiedzi na złożone odwołania wniósł o ich oddalenie. Wskazywał, iż decyzje z 28.04.2015r., 15.10.2015r. i 12.07.2016r. zostały wydane tylko dłużnikowi. Podał, iż zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres: wrzesień 2014r., kwiecień 2015r., sierpień 2015r., na ubezpieczenie zdrowotne za okres: wrzesień 2014r., styczeń 2015r., kwiecień 2015r. i sierpień 2015r., na Fundusz Pracy za okres: wrzesień 2014r., styczeń 2015r. oraz kwiecień 2015r., a wykazane także w decyzji (...) dotyczą tylko należności z tytułu kosztów egzekucji. Natomiast zaległości za miesiące od 09.2014r. do 09.2015r. nie są przedmiotem tej decyzji lecz decyzji (...) wydanej współmałżonkowi dłużnika A. D. (1). Odnosnie podnoszonego

zarzutu przedawnienia powołał przepisy art. 24 pkt 4, 5 i 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wskazał, że art. 27 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców nie przewiduje zastosowania pięcioletniego okresu przedawnienia do nieprzedawnionych do dnia 01.01.2012r. należności składkowych, liczonego od daty ich wymagalności.

Sprawy z odwołań M. D. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 27 września 2018 r. zostały połączone do wspólnego prowadzenia i rozpoznania.

Sąd ustalił:

M. D. od 1 marca 2000r. prowadził działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Budowlane (...) M. D.. Z wpisu w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że w dniu 10 kwietnia 2017r. zaprzestał wykonywania działalności, zaś z dniem 11 kwietnia 2017r. wpis został wykreślony z rejestru.

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych określił wysokość zadłużenia M. D. z tytułu składek w wysokości 4 036,76 zł w tym na:

- 1) ubezpieczenia społeczne za okres od 09.2014r. do 12.2014r. w kwocie 2 734,88 zł i odsetki – 92,00 zł,
- 2) ubezpieczenie zdrowotne za okres od 09.2014r. do 12.2014r. w kwocie 1 081,60 zł oraz odsetki – 30,00 zł;
- 3) Fundusz Pracy za okres od 09.2014r. do 12.2014r. w kwocie 220,28 zł.

Kolejną decyzją z dnia 15.10.2015r. ZUS określił wysokość zadłużenia za okres od stycznia do marca 2015r. w łącznej wysokości 3 180,63 zł, w tym: na ubezpieczenia społeczne – 2 167,80 zł oraz odsetki- 104,00 zł, ubezpieczenie zdrowotne – 838,23 zł i odsetki – 40,00 zł, Fundusz Pracy – 174,60 zł.

Decyzjami z dnia 12 lipca 2016r. organ rentowy określił zadłużenie M. D. z tytułu składek za okresy od kwietnia do lipca 2015r. i od sierpnia do września 2015r. Wysokość zadłużenia w pierwszym okresie wynosi 2 068,16 zł, w tym: na ubezpieczenia społeczne – 1 392,94 zł oraz odsetki- 89,00 zł, ubezpieczenie zdrowotne – 558,82 zł i odsetki – 36,00 zł, Fundusz Pracy – 116,40 zł. Natomiast w drugim okresie wysokość zadłużenia wyniosła 4 463,32 zł w tym: na ubezpieczenia społeczne – 2 785,88 zł oraz odsetki- 233,00 zł, ubezpieczenie zdrowotne – 1 117,64 zł i odsetki – 94,00 zł, Fundusz Pracy – 232,80 zł.

Zgodnie z przedłożonym przez organ rentowy wydrukiem do pisma z dnia 18.04.2019r., co do wszystkich należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Emerytur Pomostowych, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od kwietnia 2010r. do maja 2013r. zostały wystawione upomnienia oraz wszczęto egzekucję. Bieg terminu przedawnienia w stosunku do tych należności uległ zawieszeniu.

W dniu 15 czerwca 2018r. zostało doręczone M. D. zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Emerytur Pomostowych, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od kwietnia 2010r. do sierpnia 2015r.

Pismem z dnia 31 lipca ZUS poinformował M. D. o zakończeniu postępowania.

W dniu 27 września 2018r. organ rentowy wydał zaskarżone w sprawie decyzje. Zgodnie z załącznikiem do decyzji nr (...) za miesiące wrzesień 2014r., styczeń, kwiecień i sierpień 2015r. zostały naliczone wyłącznie koszty egzekucji. Decyzja nr (...) objęła należności za okres od września 2014r. do września 2015r., przy czym była skierowana do małżonki A. D. (2).

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o dowody z dokumentów w aktach ubezpieczeniowych, jak też pisma z dnia 18.04.2019r. wraz z załącznikiem oraz wydruk z CEIDG, których treść i forma nie budziły wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Rozważając zasadność wniesionego przez M. D. odwołania w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że nie ulega wątpliwości, iż przedmiot i zakres postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznacza treść zaskarżonej decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2000 r. II UKN 685/99 Lex nr 50450). W niniejszej sprawie (...) Oddział w R. w dniu 27 września 2018r. wydał decyzje określające wysokość zadłużenia odwołującego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Emerytur Pomostowych, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okresy enumeratywnie wymienione z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Zauważyć należy, że wpis działalności gospodarczej do prowadzonej przez upoważniony organ ewidencji działalności gospodarczej nie tylko legalizuje wykonywanie działalności gospodarczej, ale też wyznacza czasowe granice bycia przedsiębiorcą, stwarza domniemanie prowadzenia objętej wpisem działalności. W myśl zaś art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13 października 1998 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 z późn.zm.) płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Przepis art. 47 ustawy z kolei wyznacza terminy, w których płatnicy składek powinni przekazać do ZUS dokumenty rozliczeniowe (deklarację rozliczeniową oraz imienne raporty miesięczne) i opłacić składki należne za dany miesiąc. Stanowi, że przedmiotowy obowiązek powinien zostać wykonany co miesiąc z dołu, w następujących terminach: 1) do 5 dnia następnego miesiąca – w przypadku płatników będących jednostkami budżetowymi i samorządowymi zakładami budżetowymi; 2) do 10 dnia następnego miesiąca – w przypadku płatników będących osobami fizycznymi opłacającymi składkę wyłącznie za siebie; 3) do 15 dnia następnego miesiąca – w odniesieniu do pozostałych płatników. Przepisy jasno więc precyzują czas na wykonanie obowiązku złożenia stosownych dokumentów rozliczeniowych oraz opłacenia składek.

Natomiast od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (art. 23 ust. 1 ustawy).

Stosownie do treści art. 32 ustawy systemowej, do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenia zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę, dokonywania zabezpieczeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Według treści art. 18 ust. 8 w/w ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe - art. 20 ust. 1 powołanej ustawy.

Zgodnie zaś z art. 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 t.j.), podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Stosownie do treści art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2018r. poz. 1265 z późn.zm.) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących

podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają m.in. osoby prowadzące działalność gospodarczą.

Skoro, jak wynika z danych ZUS, (...) nie dopełnił obowiązku naliczenia i opłacenia należnych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Emerytur Pomostowych, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, to posiada względem ZUS zadłużenie z tego tytułu. Skutkowało to określeniem przez Zakład wysokości zadłużenia w tym zakresie i wydaniem decyzji.

Należy wskazać, że należności z tytułu składek za okresy: wrzesień 2014r., styczeń 2015r., kwiecień 2015r. i sierpień 2015r. zostały objęte decyzjami z 28.04.2015r., 15.10.2015r. i 12.07.2016r., przy czym zaskarżona w sprawie decyzja nr (...) wykazuje za w/w okresy jedynie wysokość kosztów egzekucji, a nie należności z tytułu składek. Natomiast decyzja nr (...) skierowana została do małżonki płatnika A. D. (1).

Przepis art. 31 ustawy systemowej stanowi, iż do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio enumeratywnie wymienione przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, w tym m.in. art. 29 ust. 1, zgodnie z którym w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność, o której mowa w art. 26, obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka.

Przechodząc w rozważaniach do podnoszonego przez odwołującego się zarzutu przedawnienia należności za okres od kwietnia 2010r. do maja 2013r. należy przytoczyć art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, zgodnie z którym należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego (ust. 5b). Całość zadłużenia na koncie rozliczeniowym dochodzona jest na drodze postępowania egzekucyjnego, a zatem zgodnie z w/w ust. 5b bieg terminu przedawnienia jest zawieszony.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania złożone w sprawie jako bezzasadne.